

4. HEMS meeting: Liberec 2019

Ve dnech 26.2.-28.2.2019 proběhlo v atraktivním prostředí Ještědu již čtvrté setkání zástupců leteckých záchranných služeb z České republiky. Organizace tohoto ročníku se ujali kolegové ze Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje a tohoto úkolu se zhostili naprosto profesionálně. Podařilo se jim připravit akci, která mnohým z nás vlila do žil novou porci energie a nadšení. Hlavním tématem letošního setkání byla ZIMA. Na okraj nutno v této souvislosti podotknout, že počasí bylo po celou dobu akce spíše jarní a nádherné, takže opakované stesky libereckých leteckých záchranářů na nepříznivé klimatické podmínky po většinu roku vyznívaly málo uvěřitelně.

Odborný program prvního dne otevřela úvodní přednáška **Marka Vašáka** (K18) o specifikách zásahů v zimě a na sněhu, po níž následovaly prezentace **jednotlivých LZS**, představující zkušenosti, vybavení a postupy používané v zimním období na jednotlivých střediscích LZS v ČR. Klimatické a geografické podmínky ovlivňující charakter zásahů LZS se v rámci ČR významně liší (opálení kolegové z jižní Moravy se podivovali nad množstvím bílé hmoty, kterou byl Ještěd koncem února pokryt a kterou v jejich nadmořských výškách už tuto sezónu také na dvě dopoledne zahlédli, a začali přemýšlet, kam v zástavbě vrtulníku umístí cepín...). Specifika zimních zásahů LZS z pohledu pilota představil ve svém sdělení **Michal Beneš** (DSA), **kolegové z Olomouce** prezentovali svoje pozitivní zkušenosti s vrtulníkem Agusta A109. **Martin Škvrně** (DSA) seznámil posluchače se změnami v leteckých předpisech, které se vstoupí v platnost v roce 2020 a z nichž některé výrazně ovlivní zajišťování LZS i v ČR – zejména s ohledem na nárůst požadavků a nároků na výcvik a praxi personálu. V posledním sdělení prvního dne seznámil **Tomáš Vlasák** (PČR) přítomné se specifiky, limity a bezpečnostními aspekty nočního provozu s NVIS v pečlivě připravené přednášce, kterou auditorium navzdory únavě po několikahodinovém bloku přednášek vyslechlo velmi soustředěně a se zaujetím. Toto sdělení nepochybně pomohlo vyvrátit některé mýty a nekritická očekávání před zvažovaným nadcházejícím rozšířením nočního provozu. Vidění s NVG prostě není stejné jako za denního světla, což si uvědomil každý, kdo využil možnosti vyzkoušet si NVG s trpělivou asistencí autora přednášky v průběhu dalšího večera „na vlastní oči“.

Program druhého dne dále těžil ze zimních témat – v dopoledním přednáškovém bloku **Libor Dupal** (K15) představil taktiky při výsadku ve svahu, **Pavel Horký** (HS) seznámil přítomné s tím, jak funguje spolupráce K18 s horskou službou, na což navázala **Lucie Langová** (K18) s představením zajímavého projektu podávání methoxyfluranu (Pentrox) v analgetických dávkách při zásahu horské služby před dojezdem profesionálního zdravotníka. **Kristina Höschlová** (K18) se v dalším sdělení podělila o svoje zkušenosti z prostředí alpské záchrany v oblasti lokoregionální anestezie (fascia iliaca blok, hematoma blok). **Jana Kubalová** (K04) ve své přednášce shrnula a do hloubky rozebrala téma hypotermie z přednemocničního pohledu – jak již naznačily předchozí prezentace jednotlivých středisek LZS, byly šířeji diskutovány způsoby měření teploty a možnosti zábrany ztrátám tepla, resp. někdy i ohřívání pacienta (izotermická alufolie/bublínky/ Hibleřův zábal/obklady typu Lavatherm/ohřívání roztoky/ elektrická zahřívací poduška (UniqueResc, Geratherm) /zahřívací deky na principu exotermní oxidační reakce (Easywarm, Ready-Heat) – někde jako danger goods? atd...). **Kolegové z K01** se podělili o kasuistiku sjednocující hned tři záchranářské výzvy do jednoho příběhu

(trauma, NZO, hypotermie). **Zástupci K12** připomněli význam zpětnovazebných informací z cílových zdravotnických zařízení na příkladu zavedené spolupráce LZS Jihlava a traumacentra FN Brno. Na závěr bloku **Martin Honzík** (K06) seznámil přítomné se specifiky zásahu při lavinové nehodě a postupy používanými K06 v takových situacích.

Odpolední blok byl zaměřen na praxi v exteriéru a odehrával se na třech stanovištích: **vyšetření zraněného „přes bundu“** – se zaměřením na nejčastější zranění při zimních sportech, včetně tipů a triků na fixaci a imobilizaci v nestandardních podmínkách (imobilizace HK bundou, improvizovaný krční límec z plastické dlahy, fixace pánve bundou, přesun zraněného na vakuovou matraci systémem „most“ atd...); **využití pomůcek pro zlepšení stability pohybu ve složitém terénu** - zajištění materiálu přes cepín, nesmeky, vybavení HS, včetně nácviku ošetření zraněné lyžařky v rizikovém terénu; **lavinová problematika** – práce s lavinovým vyhledávačem, pohyb na laviništi, sondování.

Stejně jako byl kvalitní a nabitý program odborný, nelze nezmínit i vysokou kvalitu doprovodného programu společenského - od poetické „Úterní chvílky hypotermie“ v podání proslulého dua Tauchmanová-Vašák, přes koncert letecké kapely Kryštof(18) a následující party až po večerní výpravu (většina lanovkou, ostřejší záchranářské typy na lyžích) na vrchol Ještědu.

Organizátorům letošního HEMS meetingu patří velké díky a poklona za profesionálně připravenou akci, která opět potvrdila, že setkávání tohoto druhu mají smysl a jsou přínosem pro celou českou leteckou záchranářskou komunitu.

K organizaci dalšího HEMS meetingu se hlásí K01 – LZS Praha, předběžný termín první polovina června 2020.

Těšíme se!

Zapsali: Jaroslav Kratochvíl, Eva Smržová